II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 30 april 1996

betreffende financiële steunmaatregelen van Spanje ten behoeve van de kolenindustrie in 1995 en aanvullende financiële steun aan de kolenindustrie in 1994

(Slechts de tekst in de Spaanse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(96/591/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op Beschikking nr. 3632/93/EGKS van de Commissie van 28 december 1993 tot vaststelling van een communautaire regeling voor de steunmaatregelen van de Lid-Staten ten behoeve van de kolenindustrie [1], inzonderheid op artikel 2, lid 1, en op artikel 9,

Overwegende hetgeen volgt:

I

Spanje heeft de Commissie bij brief van 17 november 1995 in kennis gesteld van aanvullende steun die het ten behoeve van de kolenindustrie voor het jaar 1994 heeft verleend.

Spanje heeft de Commissie bij brieven van 14 september 1995, 17 november 1995 en 6 februari 1996 in kennis gesteld van de financiële steunmaatregelen die het ten behoeve van de kolenindustrie heeft getroffen voor het jaar 1995.

De Commissie betreurt dat deze steunmaatregelen niet zijn aangemeld overeenkomstig artikel 9, leden 1 en 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Op grond van Beschikking nr. 3632/93/EGKS moet de Commissie een besluit nemen over de volgende financiële steunmaatregelen:

— steun ten bedrage van 10 362 miljoen pta voor het jaar 1994 om exploitatieverliezen te dekken;

— steun ten bedrage van 120 698 miljoen pta voor het jaar 1995 om exploitatieverliezen te dekken;

— steun ten bedrage van 14 723 miljoen pta, voor het jaar 1995, voor financiering van de buitengewone sociale steun die wordt toegekend aan werknemers die als gevolg van de maatregelen inzake modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en inzake buitenbedrijfstelling in deze industrie hun baan verliezen;

— steun ten bedrage van 7 140 miljoen pta, voor het jaar 1995, voor financiering van de technische kosten bij sluiting van kolenwinningsinstallaties in het kader van de maatregelen inzake modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en inzake buitenbedrijfstelling in deze industrie;

— steun ten bedrage van 50 miljoen pta voor het jaar 1995 ten behoeve van onderzoek- en ontwikkelingsprojecten;

— steun ten bedrage van 100 miljoen pta voor het jaar 1995 ten behoeve van de milieubescherming.

De door Spanje overwogen financiële steunmaatregelen ten behoeve van de kolenindustrie vallen onder artikel 1 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en moeten overeenkomstig artikel 9 worden goedgekeurd door de Commissie, die zich daarover uitspreekt aan de hand van, met name, de in artikel 2 van die beschikking genoemde algemene doelstellingen en criteria en de in de artikelen 3 en 4 ervan vervatte specifieke criteria. Overeenkomstig artikel 9, lid 6, van genoemde beschikking onderzoekt de

[1] PB nr. L 329 van 30. 12. 1993, blz. 12.

Commissie bij haar beoordeling van de maatregelen of deze in overeenstemming zijn met het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de kolenindustrie in Spanje en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie, waarop Beschikking 94/1072/EGKS van de Commissie [1] betrekking had.

II

De Commissie heeft bij Beschikking 94/1072/EGKS voor het jaar 1994 steun toegestaan voor een totaalbedrag van 107 426 miljoen pta, om exploitatieverliezen van kolenmijnondernemingen geheel of gedeeltelijk te dekken.

Van de totale steun voor de bedrijfsvoering ten bedrage van 107 426 miljoen pta hebben de elektriciteitsproducenten 42 830 miljoen pta gefinancierd in het kader van de afspraken van het „nieuwe systeem voor het sluiten van contracten over steenkool voor thermische centrales („Nuevo sistema de contratación de carbones térmicos — NSCCT")", ter dekking van het verschil tussen de produktiekosten van de kolenmijnondernemingen en de verwachte verkoopprijs voor Spaanse steenkool.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 3, lid 1, tweede streepje, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS is Spanje voornemens de daadwerkelijk betaalde steun jaarlijks te regulariseren op basis van de reële kosten en de reële inkomsten, voor een totaalbedrag van 10 362 miljoen pta. Deze regularisering is gebaseerd op de vermindering van de verkoopprijs van de in Spanje geproduceerde steenkool ten opzichte van de raming ten tijde van de aanmelding; dat verschil is enerzijds te wijten aan de geringere dan verwachte kwaliteit van de verkregen produktie en anderzijds aan de verlaging van de prijs in peseta van geïmporteerde steenkool die bij het vaststellen van de verkoopprijs van Spaanse steenkool in 1994 als referentie is gebruikt.

Deze steunmaatregelen zijn in overeenstemming met de maatregelen die zijn vastgelegd hetzij in het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering, hetzij in het plan voor buitenbedrijfstelling, die Spanje heeft aangemeld. Zij beantwoorden aan de in artikel 2, lid 1, eerste en tweede streepje, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS omschreven doelstellingen, namelijk enerzijds de verwezenlijking, in het licht van de kolenprijzen op de internationale markten, van verdere vooruitgang in de richting van economische rentabiliteit van de ondernemingen door verlaging van de produktiekosten en anderzijds de oplossing van de sociale en regionale problemen in verband met de ontwikkelingen in de kolenindustrie.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat deze steun verenigbaar is met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

III

De steun ten bedrage van 120 698 miljoen pta, die Spanje voor het jaar 1995 aan de kolenindustrie wil toekennen, heeft tot doel de exploitatieverliezen van de kolenmijnondernemingen geheel of gedeeltelijk te compenseren.

Het aangemelde bedrag valt uiteen in steun voor de bedrijfsvoering, als bedoeld in artikel 3 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, ten belope van 48 380 miljoen pta en steun voor buitenbedrijfstelling, als bedoeld in artikel 4 van die beschikking, ten belope van 72 318 miljoen pta.

Van de steun voor de bedrijfsvoering ten bedrage van 48 380 miljoen pta zal 41 834 miljoen pta door de elektriciteitsproducenten worden gefinancierd, terwijl de overige 6 546 miljoen pta uit de overheidsbegrotingen zal worden gefinancierd.

Spanje heeft op 30 december 1994 Wet 40/1994 [2] houdende regeling van het nationale elektriciteitssysteem aangenomen. In deze wet is bepaald dat de vergoeding voor activiteiten die onder het nationale elektriciteitssysteem vallen, in hun geval die specifieke kosten omvat welke de elektriciteitsondernemingen voor welbepaalde doeleinden moeten financieren. De elektriciteitsproducenten zagen zich derhalve verplicht in 1995 steun te financieren ter compensatie van de exploitatieverliezen van de steenkoolproducerende ondernemingen.

Deze steun is niet in overheidsbegrotingen opgenomen of wordt niet in het kader van volstrekt gelijkwaardige mechanismen verleend. De Commissie neemt nota van de toezegging van Spanje om het in 1995 geldende mechanisme voor steunverlening te wijzigen voordat op 31 december 1996 de overgangsperiode van maximaal drie jaar verstrijkt, zoals bedoeld in artikel 2, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, met het oog op de verenigbaarheid daarvan met de in de genoemde beschikking bedoelde steunregeling.

Spaanse kolenmijnondernemingen die steun voor de bedrijfsvoering ontvangen, mogen hun produktiekosten jaarlijks slechts verhogen tot maximaal twee punten onder de consumptieprijsindex („Indice de Precio al Consumo"). Deze vermindering in reële waarde draagt, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 3, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, bij tot de verbetering van de economische rentabiliteit van de kolenmijnondernemingen en is gericht op verlaging van de steun.

De opneming van deze maatregelen in het door Spanje aangemelde plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering en voor buitenbedrijfstelling alsook de degressie van de voor 1995 beoogde produktiekosten en bedragen beantwoorden aan de doelstellingen als omschreven in artikel 2, lid 1, eerste en tweede streepje, van de genoemde beschikking, namelijk enerzijds de verwezenlijking, in het licht van de kolenprijzen op de internationale markten, van verdere vooruitgang in de richting van economische rentabiliteit van de 65 ondernemingen die steun voor de bedrijfsvoering ontvangen, teneinde de steun geleidelijk te kunnen verlagen en anderzijds de oplossing van de sociale en regionale problemen die uit de ontwikkelingen in de kolenindustrie voortvloeien.

[1] PB nr. L 385 van 31. 12. 1994, blz. 31.

[2] BOE nr. 313 van 31. 12. 1994, blz, 39362.

Van de steun voor buitenbedrijfstelling ten bedrage van 72 318 miljoen pta zal 21 590 miljoen pta door de elektriciteitsproducenten worden gefinancierd, terwijl voor 50 728 miljoen pta dit uit de overheidsbegrotingen zal geschieden.

De uit de algemene rijksbegroting gefinancierde steun voor 1995 ten belope van 50 728 miljoen pta is bestemd voor de in het centrale kolenbekken van Asturië gevestigde ondernemingen HUNOSA, Minas de Figaredo SA en Mina de la Camocha SA, die respectievelijk 42 884 miljoen, 4 859 miljoen en 2 985 miljoen pta ontvangen.

De rest van de steun ten bedrage van 21 590 miljoen pta is bestemd voor diezelfde ondernemingen en voor andere, in kolenbekkens in het noordwesten, noordoosten en zuiden van Spanje gevestigde ondernemingen, die vóór de vervaldatum van Beschikking nr. 3632/93/EGKS zullen moeten sluiten.

Deze steun draagt bij tot de oplossing van de sociale en regionale problemen die met de ontwikkelingen in de kolenindustrie samenhangen. De steun is onderdeel van een sluitingsplan en is in overeenstemming met artikel 4 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

De Commissie constateert dat een bedrag van 1 395 miljoen pta, dat een deel van het exploitatieverlies van de onderneming HUNOSA dekt, betrekking heeft op andere activiteiten dan steenkoolproduktie en dat de Commissie zich daarvan moet uitspreken in het kader van een afzonderlijke procedure die op artikel 92 van het EG-Verdrag is gebaseerd.

Spanje heeft in zijn aanmelding verklaard dat de toe te kennen steun voor elke onderneming of produktieeenheid niet hoger zal zijn dan het verschil tussen de produktiekosten en de verwachte inkomsten.

De door Spanje aangemelde steun voor het jaar 1995 moet worden vergeleken met de door de Commissie toegestane steun voor het jaar 1994, die in totaal 115 284 miljoen pta bedraagt.

De verhoging van de steun met 3,5 % in 1995 ten opzichte van 1994 beantwoordt aan een geleidelijke vermindering van de verkoopprijs van de steenkoolproducenten aan de elektriciteitsproducenten, die aanzienlijk hoger is dan de prijs op de internationale markt; daardoor wordt een geleidelijke overgang mogelijk naar een prijs die op die van geïmporteerde steenkool zal moeten worden afgestemd. Met deze aanpassing en de daaruit voortvloeiende verhoging van de steun wordt gestreefd naar een grotere transparantie van de steunregelingen, in overeenstemming met het bepaalde in Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

De Commissie neemt nota van de toezegging van Spanje om ervoor te zorgen dat uiterlijk 31 december 1996 de contracterende partijen, rekening houdend met de op de wereldmarkt genoteerde prijzen, vrij de verkoopprijs van Spaanse steenkool zullen kunnen bepalen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat deze steun verenigbaar is met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

IV

De steun ten bedrage van 14 723 miljoen pta die Spanje voornemens is voor het jaar 1995 toe te kennen, is bestemd voor de financiering van de schadeloosstellingen aan het deel van de 7 300 werknemers van de Spaanse kolenmijnondernemingen dat met vervroegd pensioen zal moeten gaan of in die jaren zijn baan zal verliezen als gevolg van de toepassing van het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie.

Van die steun zal een bedrag van 6 745 miljoen pta worden toegekend aan de ondernemingen HUNOSA, Minas de Figaredo SA en Mina de la Camocha SA, welk bedrag uit de algemene rijksbegroting wordt gefinancierd.

Het resterende bedrag, namelijk 7 978 miljoen pta, is bestemd voor de overige ondernemingen waar moderniserings-, rationaliserings- en herstructureringsmaatregelen of maatregelen inzake buitenbedrijfstelling zullen worden genomen, en zal uit de financiële middelen van het bureau voor compensatiebetalingen op het gebied van elektrische energie („Oficina de Compensaciones de la energía eléctrica — OFICO") worden bekostigd. Dit overheidslichaam heeft in 1995 zijn financiële middelen verkregen uit een heffing op de aan de consumenten in rekening gebrachte elektriciteitsprijzen.

Deze maatregel moet worden aangemerkt als steun in de zin van artikel 1, lid 3, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, volgens welke bepaling de steun ook kan bestaan in de bestemming van de heffingen die van overheidswege zijn opgelegd en die rechtstreeks of onrechtstreeks de kolenindustrie ten goede komen, waarbij het geen verschil maakt of de steun wordt verleend door de Staat dan wel door overheids- of particuliere lichamen die van staatswege met het beheer ervan zijn belast. De Commissie moet derhalve krachtens artikel 9 van de genoemde beschikking een besluit over deze maatregel nemen.

Deze financiële maatregelen worden door het proces van modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie noodzakelijk gemaakt en kunnen bijgevolg niet worden beschouwd als maatregelen die verband houden met de lopende produktie (lasten uit het verleden).

Op grond van artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS kan deze steun ter dekking van kosten die uitdrukkelijk in de bijlage bij die beschikking worden genoemd, namelijk lasten voor de betaling van de sociale uitkeringen die het gevolg zijn van de pensionering van werknemers voordat deze de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt, en andere uitzonderlijke uitgaven voor werknemers die hun baan hebben verloren als gevolg van herstructureringen en rationaliseringen, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, op voorwaarde dat het steunbedrag die kosten niet overschrijdt.

De Commissie neemt er nota van dat Spanje heeft toegezegd de noodzakelijke maatregelen te treffen om uiterlijk 31 december 1996 deze steunregeling in overeenstemming te brengen met het bepaalde in artikel 2, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat deze steun verenigbaar is met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

V

De steun ten bedrage van 7 140 miljoen pta die Spanje voornemens is voor het jaar 1995 toe te kennen, is bestemd om gedeeltelijk de waardedaling te compenseren van de vaste activa van de kolenmijnondernemingen die in het kader van het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering tot gehele of gedeeltelijke sluitingen moeten overgaan. Bovendien zijn voor deze ondernemingen aan de geleidelijke sluitingen die in een eerste fase tot 31 december 1997 zullen geschieden, buitengewone kosten verbonden.

Het aan de onderneming HUNOSA toe te kennen deel van deze steun, namelijk 1 574 miljoen pta, zal uit de algemene rijksbegroting worden gefinancierd. De resterende 5 566 miljoen pta, die bestemd is voor de overige ondernemingen die tot buitenbedrijfstelling zullen overgaan, zal uit de financiële middelen van het OFICO worden bekostigd.

Deze financiële maatregelen worden door het proces van modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie noodzakelijk gemaakt en kunnen daarom niet worden beschouwd als maatregelen die verband houden met de lopende produktie (lasten uit het verleden).

Krachtens artikel 5 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS kan deze steun ter dekking van kosten die uitdrukkelijk in de bijlage bij die beschikking worden genoemd, namelijk uitzonderlijke intrinsieke waardeverminderingen die het resultaat zijn van de herstructurering van de industrie (waarbij geen rekening wordt gehouden met op of na 1 januari 1986 uitgevoerde herwaarderingen die de inflatie te boven gaan), als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, op voorwaarde dat het steunbedrag die kosten niet overschrijdt.

De Commissie neemt er nota van dat Spanje heeft toegezegd de nodige maatregelen te nemen om uiterlijk 31 december 1996 deze steunregeling in overeenstemming te brengen met het bepaalde in artikel 2, lid 2, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat deze steun verenigbaar is met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

VI

De steun ten bedrage van 50 miljoen pta die Spanje voor het jaar 1995 wil toekennen aan bepaalde kolenmijnondernemingen en onderzoekinstellingen op het gebied van mijnbouw, heeft tot doel hun onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden te ondersteunen. Deze steun, die minder bedraagt dan 20 % van de totale uitgaven welke de genoemde ondernemingen aan onderzoek en technologische ontwikkeling besteden, is gericht op de oplossing van specifieke problemen in verband met de bijzondere kenmerken van de Spaanse kolenbekkens alsook op verbetering van toepassingstechnieken voor steenkool die een gunstig effect op het milieu hebben.

Deze steun, die uitdrukkelijk is vermeld in artikel 6 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, draagt bij tot de verbetering van de kolenwinningstechnologie en is gericht op verlaging van de produktiekosten, hetgeen leidt tot geleidelijke vermindering van de steun. Bij het onderzoek van deze steun heeft de Commissie zich ervan vergewist dat de in het communautaire kader inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling vastgestelde regels in acht worden genomen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat de voor 1995 geplande steun verenigbaar is met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

VII

De steun ten bedrage van 100 miljoen pta die Spanje voor het jaar 1995 aan bepaalde kolenmijnondernemingen beoogt toe te kennen, heeft tot doel maatregelen op het gebied van de milieubescherming te ondersteunen.

Deze steun, die uitdrukkelijk is vermeld in artikel 7 van Beschikking nr. 3632/93/EGKS, is gericht op het vergemakkelijken van de aanpassing van kolenmijnondernemingen aan nieuwe normen inzake milieubescherming en heeft in geen geval betrekking op saneringen die tengevolge van de mijnbouwactiviteit van de ondernemingen moeten worden uitgevoerd. Bij het onderzoek van deze steun heeft de Commissie zich ervan vergewist dat de in het communautaire kader inzake staatssteun ten behoeve van het milieu vastgestelde regels in acht worden genomen.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat de voorgenomen steunverlening en maatregelen ten behoeve van de kolenindustrie verenigbaar zijn met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

VIII

De Spaanse Regering dient zich ervan te vergewissen dat de toekenning van steun als bedoeld in deze beschikking niet tussen producenten, afnemers en gebruikers op de communautaire steenkoolmarkt tot discriminatie leidt.

De Commissie herinnert eraan dat naar aanleiding van haar gunstig advies over het plan voor modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie Spanje werd verzocht uiterlijk op 30 maart en op 30 september van de jaren 1996 en 1997 een verslag in te dienen waarin uitvoerig wordt uiteengezet hoe het met de uitvoering van het herstructureringsplan van de onderneming „Minero Siderúrgica de Ponferrada" staat.

Op grond van het voorafgaande en van de door Spanje verstrekte gegevens kan worden gesteld dat de voorgenomen steunverlening en de maatregelen ten behoeve van de kolenindustrie verenigbaar zijn met de doelstellingen van Beschikking nr. 3632/93/EGKS en met de goede werking van de gemeenschappelijke markt.

Op grond van artikel 3, lid 1, tweede streepje, en van artikel 9, leden 2 en 3, van Beschikking nr. 3632/93/EGKS moet de Commissie nagaan of de steun die voor de lopende produktie is toegestaan, uitsluitend voor de in de artikelen 3 en 4 van die beschikking omschreven doelstellingen wordt verleend. Daartoe moet zij in kennis worden gesteld van de toegekende bedragen en van de wijze waarop deze worden verdeeld,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Spanje wordt toegestaan voor het jaar 1994 aanvullende steun ten bedrage van 10 362 miljoen pta te verlenen om exploitatieverliezen van kolenmijnondernemingen te dekken.

Artikel 2

Spanje wordt toegestaan voor het jaar 1995 de volgende steun te verlenen:

— steun ten bedrage van 119 303 miljoen pta om exploitatieverliezen van kolenmijnondernemingen te dekken;

— steun ten bedrage van 14 723 miljoen pta voor de financiering van de buitengewone sociale steun aan werknemers die hun baan verliezen als gevolg van de maatregelen inzake modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie;

— steun ten bedrage van 7 140 miljoen pta ter dekking van de technische kosten bij sluiting van kolenwinningsinstallaties als gevolg van de maatregelen inzake modernisering, rationalisering en herstructurering van de Spaanse kolenindustrie en voor buitenbedrijfstelling in deze industrie;

— steun ten bedrage van 50 miljoen pta voor onderzoek- en ontwikkelingsprojecten;

— steun ten bedrage van 100 miljoen pta ten behoeve van de milieubescherming.

Artikel 3

Spanje draagt ervoor zorg dat het elke niet gemaakte of te hoog geraamde uitgave die betrekking heeft op een van de elementen welke het voorwerp van deze beschikking vormen, krijgt.

Artikel 4

Spanje stelt de Commissie uiterlijk op 30 juni 1996 in kennis van de steunbedragen die het voor het jaar 1995 daadwerkelijk heeft toegekend.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk Spanje.

Gedaan te Brussel, 30 april 1996.

Voor de Commissie

Christos PAPOUTSIS

Lid van de Commissie